

όπου μιλούμε ή γράφουμε. 'Ονειρεύεται ο κ. Μιστριώτης όπως ή Εύρώπη, για σεβασμό προς την ώρα μας καθαρεύουσα γλώσσα όπου στον κόσμο δεν έχει ταίρι, θα μας κάμει χαρίσματα, τή Μακεδονία, Ίσω, και τήν Κωνσταντινούπολη. 'Αλλά ή Εύρώπη δεν είναι τόσο άνητη για να άπατηθώ στο βαθμό όπου φαντάζεται ο κ. Μιστριώτης. Κι' αν ή Εύρώπη θά μας έκανε χαρίσματα, θά μας τά έκανε ή για χάρη του πολιτισμού μας και τής καλής κυβερνήσεώς μας, ή για χάρη πολιτικού γενικού συμφέροντος, Ίσω, και δυναστικού, και όχι για χάρη τής γλώσσας, ως ήθελ' έχη και τήν άκραν ώρακιότητα όπου ο κ. Μιστριώτης φαντάζεται.

'Αν στή θέση μας ήταν Γόρδιο ή ήταν Αιθίοπες, κι' αν εκείνοι έκυβερνούνταν καλά, κι' αν τά γενικά συμφέροντα δεν έναντιόνονταν, θά τά έκανε εκείνων ή Εύρώπη κατά προτίμησι τά χαρίσματα. Μεταξύ ενός ανθρώπου καλοντυμένου και στολισμένου και όπου να μ'η διακρίνεται για τίποτ' άλλο παρ'ά μόνον για τά στολίδια του, κ' ενός άλλου ντυμένου πνιχρά κι' όπου να διακρίνεται για κάποιο άνωτερο και εξαίρετικό ήθικό ή διανοητικό προτέρημα, ποιόν θά προτιμήσωμε; Τούτον τον δεύτερον χωρίς άμφιβολία, εζώ κι' αν είμαστε άνόητοι.

'Ητουν ή ταχτική τής περασμένης γενεάς τής δικής μας, όπου ήθελαν να κρυώμαστε όπισω από τόν δάκτυλό μας, και υπάρχουν ακόμα κάτι λίγοι πατριώταις όπου θέλουν ν' ακολουθήμε αυτή τή ταχτική, να δείχνωμαστε εκείνοι 'που δεν είμαστε, να κρύβωμε τας κακίας και τά έλαττώματα και τά πταιζήματά μας και να δείχνωμε όπως έχουμε άρεταις, και κοντά στας άλλαις μας ψευταίς και κατεργαρίαις, να προσθέσωμε κ' εκείνη μιανής γλώσσας όπου δεν είναι δική μας και όπου, με τήν αλλόκοτην ιδέα μας, μας κάνει ευγενικώτερους.

'Αλλά ή Εύρώπη μας γνωρίζει περ'απολύ καλά, και καλήτερά απ' ό,τι γνωρίζομε έμεις οι ίδιοι τον έαυτό μας, και δεν είναι δυνατόν να γελασθώ, καθώς τόν φανταζόμαστε. Και όποιος όμολογεί τά έλαττώματα και τά σφάλματά του τά περασμένα, άποδείχνει με τούτο όπως είναι καλήτερος και σφώτερος απ' ό,τι ήτουν πρώτα.

'Ο κ. Μιστριώτης μας φροδέρισε όπως θά φορέση κόκκινη σαούρια αν ιδώ όπως ο κόσμος του τόπου του ακολουθεί να γράφη τή γλώσσά του, τή γλώσσα 'που μιλεί. 'Αλλά όρβύτερο και δικαιότερο θά ήτουν αν έλεγε όπως θά τηνέ φρέσει αν ιδώ όπως οι κυ-

βερνήταις και οι διάφοροι άυτολεγόμενοι με κάποια περηφάνεια πολίτευταίς του τόπου του ακολουθούν να μας περιπαίζουν και να μας προδίδουν και να θυσιάζουν τά συμφέροντα του Κράτους και όλου του έθνους στα ποταπά ιδιαίτερα συμφέροντα τά ιδικά τους.

Τή χρεωκοπία και τή φτώχεια και τή δυστυχία τή σημερινή δεν τά έχουν φέρι ή γλώσσα και τόν ζήτημα τής γλώσσας, αλλά εκείνοι τά έχουν φέρι. Και πώς ο κ. Μιστριώτης, όπου δείχνει να είναι πατριώτης τόσο θερμός, για τή χρεωκοπία και τά άλλα κακά έμεινε και μένει ψυχρός και άτάραχος;

Οι κυβερνήταις μας είν' εκείνοι όπου κακοσυσταίνουν τόν έθνος όμπρός στα μάτια όλου του κόσμου και όχι, καθώς παραδόξως πιστεύει ο κ. Μιστριώτης, ή γλώσσα όπου μιλούμε ή όπου γράφομε όποια κι' αν είναι αυτή ή γλώσσα. Και αν αυτό τόν έπίστευε ένας άνόητος ή ένας άμαθής, θά ήτουν συχωρεμένος. 'Αλλά να τόν πιστεύη ο κ. Μιστριώτης, Καθηγητής από τούς παλαιούς κι' από τούς πρώτους του 'Εθνικού Πανεπιστήμιου, τούτο είν' άσυγχώρετο. Και όχι μόνον να τόν πιστεύη αλλά και να άπατάη και να σκοτίζη τή νεολαία, κόνοντας να τόν πιστεύη κι' αυτή, και να τής σηκώνη τά μυαλά με λόγους, τιποτένιους όχι μόνον για τήν ουσία τους, αλλά και για τήν ίδιαν τή μορφή, σέ βαθμό όπου να στενάζουν και να προκλούν αίματοχυσίας περί δνου σκιάς και με τόν σκοπό να υπερασπιστούν τά είδωλα όπου για αυτά έχει γράψει με τόσην όρθή κρίσι και πνεύμα ο Ροδής.

'Η Κυβέρνησι σέ αυτή τήν περίστασι έκαμε πολύ φρόνιμα και όρθά κι' έμεταχειρίστηκε άυστηρά μέτρα έναντίον των παιδάρων όπου τούς έφάνηκε να έχουν τόν δικαίωμα να σχηματίζουν δικαστήριο δικό τους και να οικειοποιούνται έκτελεστικήν έξουσία και να έρχονται κάθε φορά σαν άλλοι γιαντισάροι και σαν άλλοι Δονκιώτοι να μας έπιβάλλουν τή γνώμη τους και τή θέλησί τους σέ πράγματα όπου δεν είναι τής άρμοδιότητάς τους κι' όπου μήτε τά έννοούν.

Τήν άλλη φορά είχαν έβγει να υπερασπιστούν τόν κείμενο του Εύαγγελίου και να καταδιώκουν τούς φρονίμους και λογικούς ανθρώπους όπου ήθελαν με τή μετάφρασί του να κάμουν να τόν έννοήσουν καλήτερα οι άγράμματοι. Τό Εύαγγέλιον είναι μεταφρασμένο σέ όλας του κόσμου τας γλώσσας, ως και

στας πλέον φτωχάς και καταφρονεμέναις. Για να είναι συνεπείς, έπρεπε να ύποστηρίζουν όπως σέ καμμιιά γλώσσα δεν πρέπει να μεταφράζεται τό Εύαγγέλιο. Κι' αν τή μετάφρασι εκείνη δεν τήν εύρισκαν άρκετά καλή ή άρκετά πιστή, θά έμπορούσαν να τόν είπουν και θά έμπορούσαν να τήν προσβάλουν για τούτο, όχι όμως και να άπαιτήσουν να μ'η γένηται, κατά μοναδικήν έξαιρεσι, καμμιιά μετάφρασι στή δική μας τή γλώσσα.

'Ο Χριστός είχε διδάξει για να τόν έννοήσουν και οι Εύαγγελιστάδες είχαν γράψει τά Εύαγγέλια για να τά έννοήσουν όσοι θά τά άκροάζονταν και τά έννοούσαν πολύ καλά οι άνθρωποι του καιρού τους, έπειδή ήταν γραμμένα στή γλώσσα τους, στή γλώσσα τής εποχής. Σήμερα όμως ο λαός μας δεν τά έννοει καλά, έννοει όμως τόν ένα τρίτο ή τόν μισό, και ήτουν ανάγκη να μεταφραστούν στή γλώσσά του για να τόν κάμωμε να τά έννοη καλά. Και ήτουν έγκλημα λοιπόν αυτό; Και ήτουν άντικείμενο άξιο για να προκαλέση τας ταρχαίς όπου έχουν γενέει;

Και αν τή διαγωγή των φοιτητών σέ κείνη τήν περίστασι τήν έχουν έγκρίνει ή Σύνοδο και ο Οικουμενικός Πατριάρχης, τούτο δε σημαίνει τίποτα και ή Σύνοδο και ο Πατριάρχης έπρεπε να έρθουν να μιλήσουν μ' έμάς, για να τούς άπολογηθούμε και με κάτι περισσότερο, και για να τούς πείσωμε όπως είχαν άδικο, αν άληθινά δεν είναι πεισμένοι για τούτο.

(Τήν Κυριακή τόν τέλος)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΕΜΕΝΟΣ

ΦΤΗΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στό γραφείο του «Νουμά» και στό κίοςκι τής 'Ομονοίας, πουλιούνται τάκλουθα βιβλία, μια δραχμή τόν ένα —κ' άνάφρ. χρ. για τόν 'Εξωτερικό :

Του ΨΥΧΑΡΗ : «Τένειρο του Γιαννίρη» και τόν «Ταξιόμου». — Του ΠΑΛΛΗ : «'Η 'Ιλιάδα» τόμοι δυό (Α—Μ). — Του ΦΩΤΙΑΔΗ : «Τό γλωσσικό ζήτημα και ή εκπαιδευτική μας άναγέννησις». — Του ΦΙΛΗΝΤΑ : «Γραμματική τής Ρωμείκης γλώσσας» και «'Από τούς θρύλους των αίωνων» (ποιήματα).

Οι άγοραστές των έπαρχιών πληρώνουν 30 λεπτά ταχυδρομικά για κάθε βιβλίο.

Οι άγοραστές του έξωτερικού δεν πληρώνουν ταχυδρομικά.

'Από τήν «'Ιλιάδα» του Πάλλη μονάχα 50 αντίτυπα άπόμειναν.

'Ας πώ ένα λόγο για τόν έλλαγά μου, που τώρα πωτά ηρώ προβάλλω στον τύπο με τή δημοτική, έπειτα από κάμποσα έλληνικά πουύγραφα για έφημερίδες και βιβλία' θά γυρίσω και πάλε στην καθαρεύουσα, κ' έπειτα θά ξαναγράψω ακόμα ρωμείκα κατά τόν φύλλο και όπως τόν φέρνει ή περίστασι, γιατί γνώμη μου είναι πως ο μοναχός τρόπος να λυθώ τόν ζήτημα είναι να άφήσουμε τόν καθένα να γράφη όπως του κάζεται κι' όπως μπορεί. 'Αργότερα τόν έθνος όλο τόν έθνος, σιγά σιγά δίχως ταραχές και σκοτωμούς, θά δει μοναχό του τί ταιριάζει καλλίτερα με τές χρείες του και θά δώσει τήν Κορώνα στή βασίλισσα τής Καρδιάς του. 'Ισω τότες κ' έμεις οι φιλόλογοι θά πάρουμε τέλος τήν άπόφαση να γράφωμε συχνά και χαριτωμένα στην καθαυτού γλώσσα του Έενοφώντα και του Σιμωνίδη, καθώς πολλοί σοφοί στην Εύρώπη άραδιάζουν προλόγους και μελέτες με λεξικό και σύνταξη από τόν Κικέρωνα και τόν 'Οράτιο. Αυτά όμως θά είναι άρωματισμένα παξιμάδια για μας τής άριστοκρατίας που δε θά χάσουμε τά προνόμιά μας' μα ο λαός θά έχει τόν ψωμί τόν καθημερινό από σιτάρι σπαρμένο σ' ένα χωράφι, δλάνοιχτο και λέφτερο που θά τόν δουλεύει με τά δικά του τά χέρια και που δεν είναι και δύσκολο μια μέρα μερικά παιδιά του διαλεχτά

να τόν στολίσουν με τίποτες άνεπάντυχα γεννήματα του νοῦ τους και τής φαντασίας τους.

Λόντρα Δεκέβρης του 1903.

13, Gascony Avenue, N. W.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΒΕΛΕΛΗΣ *

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΝΙΕΤΕΡΙΧ

Τώρα που τόν πρόβλημα τής δημοτικής ως γλώσσας φιλολογικής στην 'Ελλάδα ξανακινήθηκε πάλε, πολλοί φιλόλογοι θέλουν Ίσω να μάθουν κάτι από τές πραχτικές προσπάθειες που κάνουν οι τωρινοί 'Ελληνες για να μά-

* 'Ο κ. Βελέλης είναι ο γνωστός Ραβίνος από τούς Κορπούς, πολύγλωσσος και βαθιά διαδασμένος στην 'Εβραϊκή ιστορία και γλώσσα. Είναι μερικά χρόνια, στην 'Εποχή του Τρικούπη, εΐτανε λόγος να διορισθώ καθηγητής τής 'Εβραϊκής στο Πανεπιστήμιο, αλλά ή θρησκεία έμπόδισε. 'Ετσι τόν άρισε τόν άνεξίθρησκό μας κράτος και ζήτησε τύχη στα ξένα. 'Ο 'Νουμάς' θεωρεί τιμή τή συν-έργασία του.

θουν τή σημερινή γενιά τά κλασικά προγονικά τους έργα αλλάζοντας τήν παλιά και πολυτίμητη, κοκκαλιασμένη όμως, μορφή τής αρχαίας γλώσσας στή ζουμερή και τρυφερόπλαστη τής νέας. Πολλοί δικοί μας θά πάρουν τέτοιο πράγμα προσβολή και θά πούν τόν κόπο περιττό' έπειδή τ' άκούσαμε και τόν ξανακούσαμε δά πως οι σημερινοί 'Ελληνες τόν κάνουν φιλοτιμία να ξεγενίσουν τή γλώσσα τους σύμφωνα με τήν αρχαία, μάλιστα τώρα που ή μια τόσο κοντά ζύγωσε τήν άλλη. Τί ανάγκη να σκοτίζουν για να καταβάσουν τήν αρχαία ποίηση από τόν άφαστό της ύψος ως κάτω στο βούρκο μιας γλώσσας όλό-τελα άρωσιτιάτικης; 'Ακόμα και σήμερα οι περισσότεροι 'Ελληνες βλέπουν τόν ζήτημα με κλασική προτίμησι και μαζί τους πολλοί φιλόλογοι μας που δε θέλουν ακόμα να ξεπερδέψουν με τά πλανήματα του κλασικού Ξαναγεννημού.

Πρέπει όμως να χαϊρόμαστε που στην 'Ελλάδα πρόβαλε μια μικρή συντροφιά ανθρώπων, που νοιώθουν τί θά πεί τέχνη, και πως αντίθετα με τούς πολλούς πολεμάει να ξεγενίσει τή σημερινή άκαλλιέργητη γλώσσα του λαού, και τή δοκιμάζει αν έχει δύναμη όχι να φυλάει δειλά και περίφοβα στην παλιά τους μορφή τόν αρχαίο νοῦ, παρ'ά με τόν μέσο του να πλάθει καινούργιες και ζωντανές κόνοντας άπόχτημα σημερνό τήν κληρονομιά που μας άρησαν τά παλιά τά χρόνια. Φυσικά είναι άδύνατο

ΕΙΚΟΝΕΣ

[Από τὰ λυρικά τοῦ μεγάλου ποιητῆ τῆς Γιαπωνέας Συέρ Τόκο (Syer-Toko), μεταφρασμένα ἀπὸ τὸ Ἀγγλικό]

Ἦρα γλυκεῖα προβάλλει,
τῇ φύσῃ στεφανώνει πέρα ὡς πέρα,
ἡ μουσικὴ χύνει μύσους στὸν ἀέρα
σὰν τὴν καρδιά ποῦ ἀπ' τὸν πόνο πάλλει...

Μαγνῶδια χύνουν τοῦ ἥλιου οἱ ἀχτίδες
ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ θοῦρου κι' ἀπὸ τὰ βάθη
λιπούρια, φλόγες καὶ θροσιᾶς ρανίδες
λὲς καὶ σκορπιῶνται ἀφ' τῆς Ὑέκκας* τὸ καὶάθι.

Ἰσμοὶ κρυφοὶ μέσα σ' ἀπόσκια δάση
ἀπλώνονται σ' ἀβλάκι τὸ δροσάτο....
Ροδόλα, βοσκοπούλα, παρὰ κάτω
ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης νὰ σὲ πιάσῃ—
σὰν τὸ ἀρνί, τὰ θῶο, τὸ μικρὸ
ποῦ στὴ σιγμῇ ποῦ ἀξέγνωστο περνᾷ
ἀπὸ κοντὰ σ' ἀγκάθι τὸ πικρὸ
ραφὲς ραφὲς τὰγκάθι τὸ μαδάει....

Ἀξέγνωστο κι' ἀταίριαστο πουλὶ
φωλιά γυρεύει γιὰ νὰ πιάσῃ τέρι,
ρουμάνια, δάση παίρνει, ἄγρια μέρη,
δοῦ ἀγάπη νάβρη νιροπαλή.
Σὰν βροῖται τῇ καὶ παίρνει τῇ στὸ πλάι,
δοῖται ἀπὸ τὰ γλυκολαλήματα,
νέα ζωὴ παλὴν ζωὴ χαλάει
ἡ ἀγάπη μὲ χαρὲς καὶ μὲ φιλήματα....

Σώπα, καρδιά, καὶ σβύσε τὴ μανιόλα!
σώπα κι' ἀνοιξ' ὁρθάνοιχτα τὰ φύλλα
ἀπὸ τὸν πόνο, πόνο θὰ βρῆς, σιῶπα!
Σώπα, καρδιά μου! σώπα!... σώπα!

ΑΒΓΕΡΙΝΟΣ

* Ἡ Ὑέκκα πρέπει νὰ εἶναι ἴσως ἡ Πανδώρα τῶν γιαννέζων.

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ὁ καθηγητὴς κ. Α. Thumb κρίνοντας τὸ γλωσσικὸ ζήτημα μέσα στὸ μεγάλο Γερμανικὸ περιοδικὸ

κανεὶς νὰ καταλάβει γιατί γίνονται αὐτὲς οἱ προτάσεις, ἂν δὲν ξέρει καὶ δὲν παραδέχεται πῶς ἡ νέα Ἑλληνικὴ ἔχει ὀργανισμὸ δικό της ξεχωριστὸ ἀπὸ τὴν ἀρχαία, ἀπαράλλαχτα ὅπως ἡ Ἰταλικὴ ἔχει ὀργανισμὸ διαφορετικὸ ἀπὸ τὴ Λατινική.

Ἔτσι λοιπὸ μὲ τὴν ἱστορία ὁδηγῶ ἄς ἐξετάσουμε πῶς σύμφωνα μὲ τοὺς καλισταθητικοὺς νόμους προσπαθοῦν στὴν Ἑλλάδα μὲ τὰ ἀριστοτεχνήματα τῆς ἀρχαίας ποιητικῆς φιλολογίας νὰ ξαναστηλώσουν τὴν τέχνη μερικοὶ ποῦ νοιώθουν ὀληθινὰ τὸν ἀρχαῖο Ἑλληνισμὸ καὶ ποῦ ὅχι μόνον ἀγαποῦν βιβλὰ τῇ μητρικῇ τους γλώσσᾳ καὶ βλέπουν τὴν ὁμορφιά της, παρὰ τοὺς στολίζει καὶ στέρια Εὐρωπαϊκὴ γραμματωνόνη. Ἐδῶ πρέπει νὰ ὀνοματίσουμε πρῶτ' ἀπ' ὅλους τρεῖς ἀνθρώπους, δυὸ Κορριᾶτες ποῦ πέθαναν, τὸν Πολυᾶ καὶ τὸν Καλοσυγῶρο, καὶ ἓναν Ἡπειρώτη, τὸν Πάλλη. Γιὰ τοὺς τοὺς τρεῖς θὰ πούμε μὴ μέρᾳ πῶς εἶναι θεμελιωτάδες μεταφραστικῆς φιλολογίας μὲ ἀξία τεχνική.

Ἐχει μεγάλη σημασία τὸ περιστατικὸ ποῦ ἀπ' αὐτὰ τὰ τεχνικὰ μεταφράσματα πρῶτα πρῶτα ἔρχεται τὸ ἀρχαιότατο μνημεῖο τῆς ἑλληνικῆς ποίησης: τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη. Ἀπὸ τοὺς τρεῖς ποῦ ὀνοματίσαμε, πρῶτος ὁ Πολυᾶς ἔδωκε χέρι στὴν Ὀδύσειαν, καὶ δεύτερος ὁ Πάλλη

* Σημ. «Νουμάς». Ὁ Πάλλη εἶναι Ἀρδανίτης.

τῶν Indogermanischen Forschungen γράφει τὰ-κόλουθα:

«Τῆς δημοτικῆς ἡ νίκη στὴν καλλιλογικὴ φιλολογία, εἶναι ἴσως ζήτημα λίγου καιροῦ. Δυσκολότερος εἶναι ὁ πόλεμος ὡς πρὸς τὴν ἐπίσημην κι' ἐπιστημονικὴ γλώσσαν. Διὸ ὅμως ἔργα δείχνουν πῶς καὶ ἀφτοῦ ἔχει τοὺς ὁπαδούς του ὁ Ψυχάρης. Γιατὶ καὶ ἐπιτυχία δοκιμάστηκε καὶ δημοτικὰ γράφτηκε ἡ Πολιτικὴ Οἰκονομία καὶ ἡ Ἱστορία. (Παράδειγμα Γ. Μαρκετῆ Πλουτολογία καὶ Α. Ἑρταλιώτη Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης). Καὶ στὰ διὰ ἔργα σαστίζει ὁ ἀνθρώπος μὲ τὸ κομψὸ καὶ τὴ γλωσσικὴ γοργάδα, καὶ τὸν ἀδίσταστο κι' ἐπιτυχεμένο ἀποδομὸ τῶν ἐπιστημονικῶν ὄρων, καὶ μάλιστα μὲ τοῦ Ἑρταλιώτη τὴν ἐκφραστικὴ δύναμιν, δύναμιν ποῦ πρῶτα ἀπ' ὅλα ἔξοχα καταφαίνεται στὸν χαραχτήρων τὸν ψυχολογικὸ εἰκονισμὸ. Μὲ τέτια ἔργα φανερώνεται ὁ μόνος του ὁ παραλογισμὸς ὅσων ἐπιμένουν πῶς ἡ δημοτικὴ εἶναι ἀταίριαστη σ' ἐπιστημονικὴ πεζογραφία».

Τοῦ κ. Thumb τὰ λόγια μᾶς δίνουν ἀφορμὴ ν' ἀνταγγίζουμε πῶς καινούργιο ἀστικισμὸς—καινούργιος δυναμῖτης—καρτερᾷ τὸ δασκαλισμὸ. Γιατὶ γλήγορα θὰ φανεῖ δημοτικὸ μεταφράσμα τοῦ πρὸ μεγάλου μεταφυσικοῦ ἐπιστημονικοῦ βιβλίου ποῦ ὡς τώρα ἔβγαλε ὁ κόσμος, δηλαδὴ τῆς «Κριτικῆς τοῦ Ἀδολφου Λογισμοῦ» τοῦ Κάντ. Πόσα λόγια τοὺς ἔχουνε νὰ καταπιῶν οἱ διάφοροι Μιστριωτο-Χατζηδάκιδες!

Γυρίζοντας στὸ ἄρθρο τοῦ κ. Thumb ἄς μεταφράσουμε καὶ τὰκόλουθα τοῦ λόγια:

«Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα οἱ Ἑβρωπαῖοι σοφοὶ (οἱ Νεο-ελληνιστῆδες) τὸ κρίνουν ὅλοι ἀπαράλλαχτα, ὄντας μετξὺ τοὺς σύμφωνα καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς ὁπαδούς τῆς δημοτικῆς. Φυσικὰ τί γνώμην ἔχουνε μερικοὶ πασπαλισμένοι δὲ σημαίνει πᾶς τίποτα σήμερον».

Ἀπὸ τὸ ἴδιο ἄρθρο μὲ πολλή μας χαρὰ ξεσηκώ-
νουμε καὶ τ' ἀκόλουθα λόγια, ἐπαινετικὰ τῶν Ἱλα-
ρομιῶν τοῦ κ. Πολίτη.

«Τὸ ἔργο μαρτυρεῖ ἐπιμελεῖα ἀπέραντη... καὶ ὁ-
νταν τελειώται, θὰ παρουσιάζει συλλογὴ ἀπαρά-
μιλλη σ' ὅπια θὲς ἄλλη φιλολογία».

Εἶναι κρίμας ποῦ ὁ κ. Πολίτης ἀκόμα ἐπιμένει
στὸ φραγκισμὸ «Μελέται ΕΠΗ τοῦ βίου». Γιατὶ τάχα
ὄχι «ΠΕΡΙ τοῦ βίου»;

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

Πῶς ὁ Δροσίνης θὰ πᾶν στὰ ἄγια χῶματα νὰ γίνῃ Χα-
τζής.

Πῶς τότε στέλνει ὁ Χατζήδης.

Πῶς θέλει νὰ πᾶν καὶ ὁ Μπίρμπα-Βικέλας, μὰ φοβᾶται
μὴν κακοκαρδίση τὸν Ψυχάρη.

Πῶς ὁ Μιστριώτης θὰ συστήτῃ Γυμνασιὸς Ἀγῶνες.

Πῶς γυρεύει πρῶτα νὰ καταπείσῃ τοὺς ὁπαδούς του νὰ
κάνουνε λουτρὸ καθεμέρα.

Πῶς ὡς τὴν ὥρα δὲν τὸ κατῆρε, γιατί αὐτοὶ δὲν ἐννο-
οῦνε νὰ χάσουνε προγονικὸ ἔδαφος ἀπὸ πᾶνους τοὺς.

Πῶς ὁ Ντεληγιάννης παράγγειλε Οἰκόσημο, Μὴ θηλειὰ
κορδόνι, καὶ ἀπὸ πᾶνω γραμμένο, «Ἑλλήνες ἑσμέν».

Πῶς ἔλεγε σὲ μερικοὺς δημοτικούς τίς προζέλλες, «Βάρ-
δαροι ἑστέ».

Πῶς ἕνας φοιτητὴς ρωτοῦσε κάποιον φίλο του πόσο δια-
φέρει τὸ πρωτότυπο τοῦ Οἰδύποδα ἀπὸ τὴ μετά-
φραση τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου.

Πῶς ὁ φίλος ἀπάντησε «Ὅσο διαφέρει ἕνας Ἀγγελοῦ ἀπὸ
ἕνα Βλάχου».

Πῶς ὁ Πάλλης συλλογιέται νὰ μεταφράσῃ καὶ τὴν Πα-
λαιὰ Γραφή.

Πῶς τὸν ἔβαλαν οἱ ὄδοι τῆς Ρωσσίας.

Πῶς ἕνας Καθαρευουσιώτης ὀνόμασε τὴ Δημοτικὴ «Λερ-
ναία Ὑδρα».

Πῶς ὁ Ἡρακλῆς ὡς τότε ἀκόμα νὰ ζανῇ.

Πῶς ὁ Π. Νιρβάνης ἔκρινε τὴν Τρῆσύνην.

Πῶς συστήνεται ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ τί βγῆκε ἀπ' αὐτὴν
τὴ κρίση.

Πῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἀπάντησε κατὰ τὸ μαθηματικὸ ἀξίωμα
ἀπὸ τίποτα δὲ βγαίνει κάτι.

Πῶς ὁ Δροσίνης, ἅμα τ' ἀκούτε, εἶπε πῶς ἔχουνε λάθος
οἱ μαθηματικοί.

Πῶς αὐτὸς τὸ ἀπόδειξε, καὶ γλήγορα θὰ τετραγωνίσῃ καὶ
τὸν κύκλο.

Πῶς τότε θὰ πειστή ὁ Κρούμπας πῶς βγάξουν τὰ σκο-
λιά μακαὶ Νεύτωνος καὶ Αἰνιγῆτες καὶ Γαλλίλαιους.

Πῶς ἕνας ζουγράφος δουλεύει πρωτότυπη εἰκόνα, ὁ
«Κλαῖων Ραγκαδῆς».

Πῶς τοῦ Γαβριηλίδου δὲν τοῦ ἔρχεται νὰ σηκώσῃ τώρα καὶ
αὐτὸς σημαία γιὰ τὴ δημοτικὴ, καὶ πᾶν νὰ σκάσῃ.

Πῶς ἀποφάσισαν ὅλοι τοὺς νάποθάνουν μέσα στὰ κατώ-
για τῆς ψευτιᾶς παρὰ νὰ βγοῦν στὸ φῶς καὶ νὰ ποῦν
πῶς τὴν πᾶσαν.

Ἀκούσαμε καὶ ἄλλα, μὰ ὁ «Νουμάς» φωνάζει πῶς σώνουν
αὐτὰ.

ΓΛΩΣΣΙΤΣΑ

σκέπει νὰ χάσει κατὶ μονόμορφον Κοντὰ σ' αὐτὰ ἔρχουν-
ται πολλοὶ νεολογισμοὶ ἰδιόεργα τοῦ μεταφραστῆ ποῦ
δείχνουν καὶ πόσο ὠραῖα ἤξερε νὰ φτιάχνει λόγια ὁ Πολυ-
ᾶς μὲ τὴν πλαστικὴ δύναμιν τῆς νέας δημοτικῆς. Λέξεις
σὰν λαμπροκόκκος, ἀσημόκοπος, πολυπόδοτο, κα-
τάσκιος, ποδοστυρτά, πετροθεριό, χειμωνοζάλη, πε-
ροκοπῶ, χερομανῶ (κάνω χειρονόμιες), ἀκροφυτρῶνα
καὶ ἄλλες δείχνουν πῶς λίγες γλώσσες νέες ἔχουν τὴ δύ-
ναμιν νὰ φτιάχνουν σύνθετα ἔτσι κοντὰ καὶ ὅμως γιομάτα
νόημα.

Γιὰ νὰ δώσουμε ἕνα δείγμα ἀπ' αὐτὴ τὴ μετάφραση,
ἄς πάρουμε τὸ κομμάτι ποῦ ἱστορεῖ τὰ περιθώρια τοῦ Ἀλ-
κινόου (Η 114—121).

Δέντρ' αὐτοῦ μέσα ὕψωνται χλωρὰ καὶ φουντωμένα
ἀπιδίς εἶναι καὶ ροιδίς, λαμπρόκαρπες μηλέες,
Καὶ μὲ γλυκόκαρπες συκίς ἐλίδες χυμὸ γεμάτες.
Εἶν' ὁ καρπὸς τοὺς ἀφρονος καὶ ὁλοφρονῆς δὲν λείπει
Χειμῶνα εἴτε καλοκαίρον' ἀλλ' ἀπαυα φυτόντας,
Λύρα ζεφύρου ἄλλα γεννᾷ, καὶ ἄλλα ὠριμάζει νέχ.
Γερᾷ τ' ἀπιδί καὶ ἄλλο ἀνθεῖ, τὸ μῆλον καὶ ἄλλο μῆλον,
Καὶ τὸ σταφύλι, καὶ ἄλλο ἀνθεῖ, τὸ σύκο καὶ ἄλλο σύκο.
(ἀκόλουθε)

* Ἐνώνοντας πρόθετες καὶ ὀνόματα ἡ δημοτικὴ γλώσσα
σοῦ φτιάχνει σύνθετα σὰν κατακέφαλα, ἀνδρα, σύρριζα,
ὅλα γεμάτα ἔκφραση καὶ ζῶρι.